

VATTENTÄKTSARKIVET

oktober 2014

Bakgrund och syfte

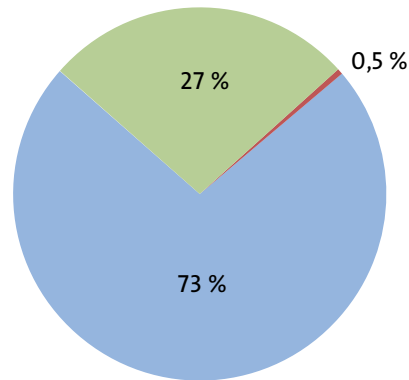
Vattentäcksarkivet är en databas som innehåller information om Sveriges dricksvattenproduktionsanläggningar. Detta PM är menat att ge en överblick av Vattentäcksarkivets innehåll.

Data i Vattentäcksarkivet

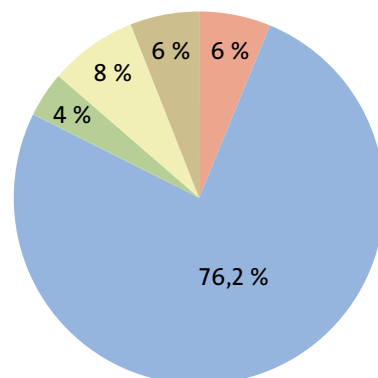
Vattentäcksarkivet kan enkelt beskrivas som två sammanflätade block med data: anläggningsinformation (vattenverksdata, vattentäcksdata) och vattenkvalitetsdata. Nedan följer sammanställningar och tabeller över dess innehåll.

Information om vattenverk

I Vattentäcksarkivet finns information om 2583 vattenverk (april 2014) som vattenproducenter registrerat genom Vattentäcksarkivets webbtjänst. Av dessa är 1876 allmänna och 695 större enskilda, det vill säga vattenverk som levererar vatten till fler än 50 personer eller producerar mer än 10 m³ vatten per dygn. De flesta vattenverk som finns inlagrade i databasen är ordinarie vattenverk (1967 st), dessutom finns 101 reservvattenverk, 161 vattenverk som är både ordinarie och reserv samt 155 säsongsanvända vattenverk (figur 1). En sammanställning över vilken information som finns om vattenverk kan ses i tabell 1.

- Allmän
- Kommersiell eller offentlig, <10 m³/dygn och <50 personer
- Större enskild, >10 m³/dygn eller >50 personer

- Både ordinarie- och reservvattenverk
- Ordinarie vattenverk
- Reservvattenverk
- Saknar info
- Säsongsanvänt vattenverk

Figur 1. Det övre diagrammet visar fördelningen mellan allmänna, större enskilda och kommersiella vattenverk. Det undre diagrammet visar fördelningen mellan ordinarie, reserv och säsongsanvända vattenverk.

SGU

Sveriges geologiska undersökning

Box 670, 751 28 Uppsala
tel: 018-17 90 00
fax: 018-17 92 10
e-post: sgu@sgu.se
www.sgu.se

Kontaktuppgifter:

För ytterligare information, vänligen kontakta vår kundtjänst:
tel. 018-17 90 00, e-post: kundservice@sgu.se
Besök även vår webbplats: www.sgu.se

Tabell 1. Information om vattenverk

Parameter	Alternativ	Kommentar
VV_NAMN		Namn på vattenverk.
VVERK_ID		SGUs Id-nummer för vattenverk.
Kommunnamn		Kommun där vattenverket är beläget.
Producerad vattenmängd (m ³ /d)		Genomsnittlig producerad vattenmängd. Möjligt att lägga in för flera år.
År för produktionsuppgift		Refererar till producerad vattenmängd. Det är möjligt att lägga in producerad vattenmängd för flera år.
Vattenverkstyp	<ol style="list-style-type: none"> Allmän Större enskild, > 10 m³/dygn eller > 50 pers, Kommersiell eller offentlig, < 10 m³/dygn och < 50 personer 	Se figur 1.
Bruk	<ol style="list-style-type: none"> Ordinarie vattenverk Både ordinarie och reservvattenverk Reservvattenverk Säsongsanvänt vattenverk 	Se figur 1.
Nedlagt	<ol style="list-style-type: none"> Ja Nej 	
Användning	<ol style="list-style-type: none"> Dricksvatten permanentboende Dricksvatten fritidsboende Dricksvatten offentlig verksamhet (t.ex. skola, sjukhem) Dricksvatten kommersiell verksamhet Jordbruk Industrivatten Annat Vet ej 	Vattnets användningsområden.
DIST_NAMN		Namn på distributionsområde.
DIST_OMR_ID		SGUs id-nummer för distributionsområden.
Antal anslutna		Antal anslutna personer per hushåll för distributionsområde.
Huvudman		Huvudman för vattenverk.

Information om vattentäktsområden

I Vattentäcksarkivet finns information om 1986 vattentäktsområden (december 2013) knutna till allmänna vattenverk och är liksom vattenverken inlagda av vattenproducenter. Av dessa är 1792 grundvattentäkter och 194 ytvattentäkter. Antalet större enskilda vattentäkter, de som förser fler än 50 personer med vatten

eller producerar mer än 10 m³ per dygn, uppgår till 684 stycken. Tabell 2 visar en länsvis sammanställning av alla vattentäktsområden i Vattentäcksarkivet. I tabell 3a och 3b listas vilken allmän information som finns om vattentäktsområdena respektive vilken information som finns om uttag och skydd.

Tabell 2. Länsvis sammanställning av vattentäkter som finns registrerade i Vattentäcksarkivet (december 2013).

Län	Antal inrapporterade vattentäkter		Antal inrapporterade grundvattentäkter		Antal inrapporterade ytvattentäkter	
	Allmänna	Större enskilda	Allmänna	Större enskilda	Allmänna	Större enskilda
Stockholms län	54	161	46	151	8	4
Uppsala län	69	6	66	4	3	1
Södermanlands län	39	34	36	28	3	6
Östergötlands län	78	33	60	29	18	2
Jönköpings län	119	18	105	14	14	2
Kronobergs län	60	0	56	0	4	0
Kalmar län	84	4	79	4	5	0
Gotlands län	34	7	31	7	3	0
Blekinge län	52	5	48	4	4	1
Skåne län	172	91	169	88	3	1
Hallands län	63	19	62	18	1	1
Västra götlands län	200	86	158	73	42	7
Värmlands län	101	3	87	3	14	0
Örebro län	56	20	50	20	6	0
Västmanlands län	37	14	34	12	3	0
Dalarnas län	121	80	118	79	3	1
Gävleborgs län	91	12	84	12	7	0
Västernorrlands län	126	18	119	18	7	0
Jämtlands län	139	14	110	6	29	8
Västerbottens län	132	36	131	36	1	0
Norrbottnens län	159	23	143	22	16	1
Sverige	1 986	684	1 792	628	194	35

Tabell 3a. Allmän information om vattentäktsområden

Parameter	Alternativ	Kommentar
Kommunnamn		
VT_OMR_ID		SGUs id-nummer för vattentäktsområden.
VT_NAMN		
Uttagsmiljö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Berg 2. Jord 3. Berg och jord 	Anger i vilken miljö uttaget av vatten sker.
Uttagsmiljö jordtyp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sand och grus 2. Morän i dagen 3. Sand, grus eller morän under lera 4. Vet ej 	Kompletterande uppgift om jordtyp ifall uttaget sker i jord.
Namn på vattendrag varifrån vattnet tas		För ytvattentäkter och vattentäkter med konstgjord grundvattenbildning.
Koordinater för vattentäkter, ytvatten och brunnar	Anges i SWEREF 99 TM eller RT 90 2,5 gon V	Sekretessbelagt. För att få tillgång till dessa uppgifter krävs särskilt medgivande.
Fastighetsbeteckning		Sekretessbelagt. För att få tillgång till dessa uppgifter krävs särskilt medgivande.
Vattentäktstyp	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yvatten 2. Grundvatten med konstgjord grundvattenbildning 3. Grundvatten utan konstgjord grundvattenbildning 	
Bruk	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ordinarie vattentäkt 2. Både ordinarie och reservvattentäkt 3. Reservvattentäkt 4. Säsongsanvänd vattentäkt 	
Antal brunnar		Antalet inrapporterade uttagsbrunnar inom vattentäktsområdet. För ytvattentäkter anges istället antalet intagspunkter.
Brunnsnamn		Namn på brunn.
Uttagsmiljö, brunn	<ol style="list-style-type: none"> 1. Berg 2. Jord 	Anger var uttaget av vatten sker.
Uttagsmiljö jordtyp, brunn	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sand och grus 2. Morän i dagen 3. Sand, grus eller morän under lera 4. Vet ej 	Kompletterande uppgift om jordtyp ifall uttaget sker i jord.
Orsak till nedläggning		Om vattentäktsområdet har lagts ner kan orsak anges här.
Brunn nedlagd		Om en brunn är nedlagd kan detta anges här.
Brunnens djup		Brunnsdjupet i meter.
Geografisk region	A-J	Geografisk region som vattentäktsområdet tillhör med avseende på berggrund, jordartsförhållanden, klimat och hydrologi, (se SGU-rapport 2013:01, sid 25).
Riskenventering	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja 2. Nej 3. Vet ej 4. Planeras 	Svarar på frågan om en riskenventering utförts.
Beredskapsplan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ja 2. Nej 3. Vet ej 	Svarar på frågan om en insatsberedskapsplan finns.

Parameter	Alternativ	Kommentar
Riskobjekt	Jordbruk Skogsbruk Väg/järnväg Deponi/förorenad mark/gruva Industri Bebyggelse Luftförorening Täkt (sand-, grus-, torv- eller bergtäkt) Översvämning Annat	Anger om någon risk förekommer i anslutning till vattentäktsområdet. Fler alternativ kan anges samtidigt.
Problem	Bekämpningsmedel Radon Arsenik Övriga tungmetaller Uran Bakterier Petroleumkolväten Nitrat Klorid Ökande humushalter	Anger om något problem förekommer i anslutning till vattentäktsområdet. Fler alternativ kan anges samtidigt.
Kommentar		Fritt fält för att lämna kommentarer.

Tabell 3b. Information om uttag och skydd för vattentäktssområden.

Parameter	Alternativ	Kommentar
Finns vattendom eller tillstånd enligt miljöbalken?	1. Ja 2. Nej	
Tillståndsgivet medeluttag (m ³ /d)		Om vattendom finns anges det tillåtna medeluttaget i m ³ /dygn.
Tillståndsgivet maxuttag (m ³ /d)		Om vattendom finns anges det högsta tillåtna uttaget i m ³ /dygn.
Maxkapacitet		Vattentäktssområdets maximala uttagskapacitet, om känd från provpumpning (m ³ /dygn).
År för medeluttag		Relaterar till medeluttag (m ³ /d).
Medeluttag (m ³ /d)		Medeluttag av vatten (m ³ /dygn) för det år som anges i år för medeluttag.
År för maxuttag		Relaterar till maxuttag (m ³ /d).
Maxuttag (m ³ /d)		Maxuttag av vatten (m ³ /dygn) för det år som anges i år för maxuttag.
Finns skyddsområde?	1. Ja 2. Nej	
Fastställningsår		Om vattenskyddsområde finns, anges år då skyddet fastställdes.
Lagrum	1. MB 7 kap 2. VL 19 kap 3. 40§ Förordning 1998:899 4. 11§ Hälsoskyddsförordningen 5. VL 2 kap 64§ 6. Annat lagrum	Om skyddsområde finns anges vilket stöd det fastställts.
Beteckning		Registrerings- eller diarienummer för skyddsområden.
Rätt geografiskt avgränsat?	1. Ja 2. Nej 3. Vet ej	Om skyddsområde finns bedöms om skyddsområdet är rätt geografiskt avgränsat.
År för avgränsningsöversyn		Om skyddsområde finns anges vilket år skyddets geografiska avgränsning ska ses över.
Bestämmelserna relevanta?	1. Ja 2. Nej 3. Vet ej	Om skyddsområde finns bedöms om bestämmelserna för skyddsområdet är relevanta.
År för bestämmelseöversyn		Om skyddsområde finns, när planeras översyn av skyddsbestämmelserna?
Planeras skydd att inrättas?	1. Ja 2. Nej 3. Vet ej	Om inget skyddsområde finns, anges om planer finns på att inrätta skydd.
När planeras skydd att inrättas?		Om inget skyddsområde finns men ett planeras inrättas anges år.
År för infiltrerad vattenmängd		Relaterar till Infiltrerad vattenmängd (m ³ /d).
Infiltrerad vattenmängd (m ³ /d)		Uppskattade infiltrerad vattenmängd (m ³ /dygn) för det år som anges i år för infiltrerad vattenmängd.
Bassänginfiltration (%), Inducerad infiltration, djup- och sprinklerinfiltration (%), Annan infiltrationsmetod (%), Okänd infiltrationsmetod (%)	0–100 %	Uppskattad andel av infiltrerad vattenmängd som sker med respektive infiltrationstyp.

Information om vattenkvalitetsdata

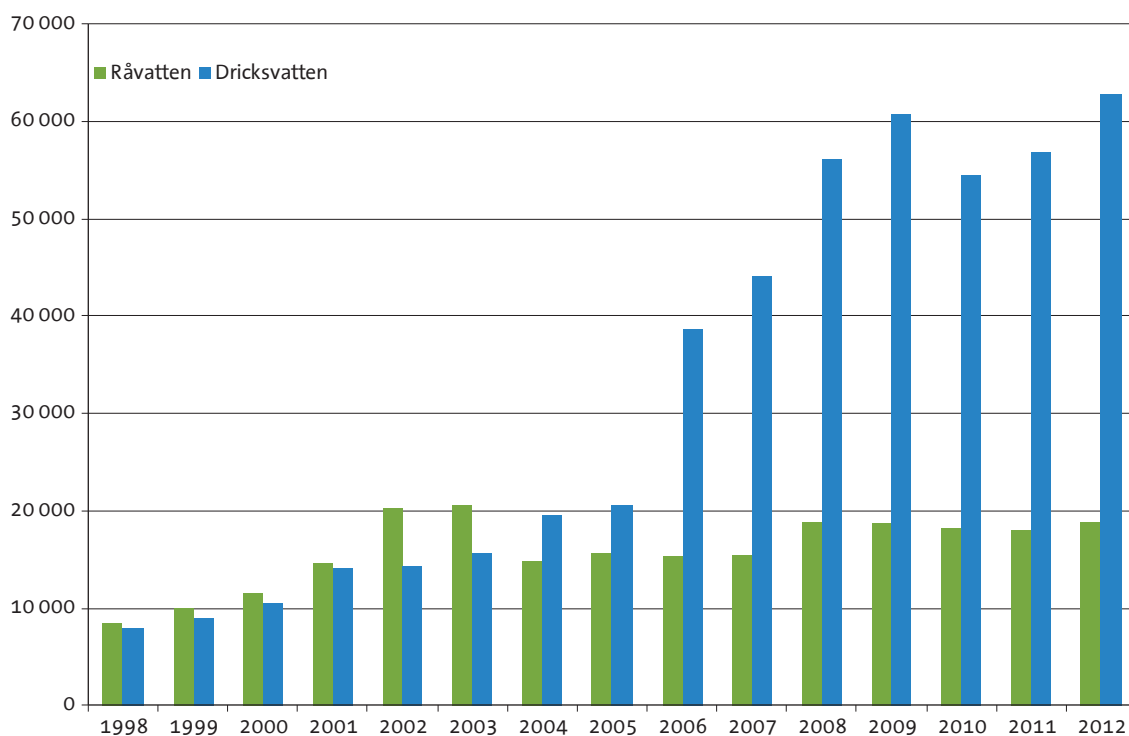
Analysdata levereras till SGU direkt från vattenanalyslaboratorierna. De flesta leveranser görs i överföringsformatet Interlab4. I Interlabformatet finns information om beställare, analyslaboratorium, mätresultat, analysmetod, provtagningsplats med mera. Analysdata kopplas till vattenverk, vattentäkter och brunnar. Mer information om detta finns på Svenskt Vattens webbplats (www.svensktvatten.se).

I Vattentäcksarkivet finns drygt 9,6 miljoner analysresultat (februari 2014) från analyser gjorda på vatten från drygt 750 000 prover. Från början samlades endast analysdata från råvattenprov in men sedan 2009 samlas även analysdata från dricksvattenprov in, vilket har gjort att antalet vattenprov i databasen ökat markant. Insamlingen har även utökats genom att omfatta fler laboratorier. SGU har beställt analysdata för prover tagna 2008 och framåt,

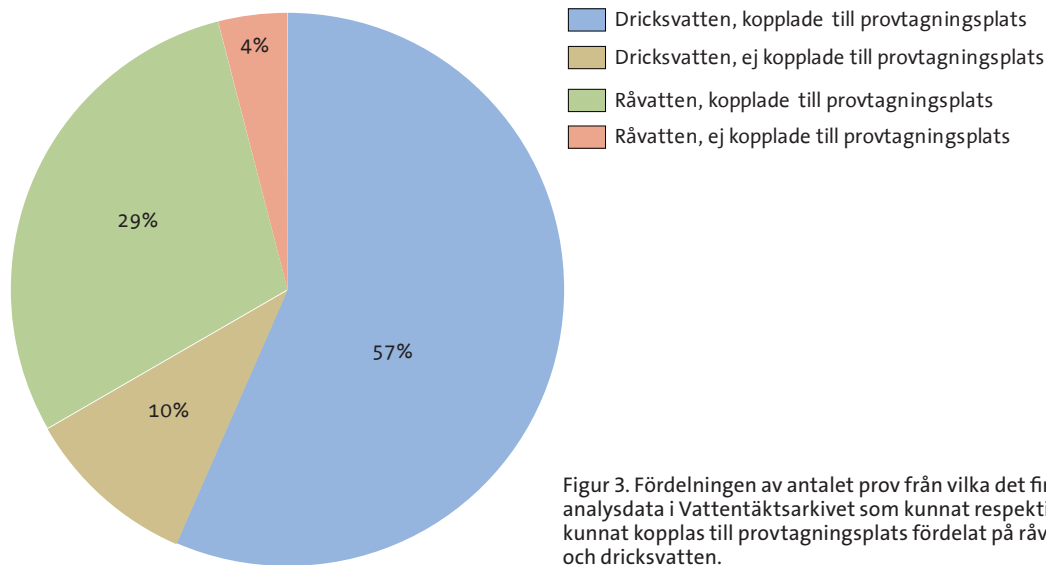
men vissa laboratorier har även skickat in äldre analysdata (figur 2).

Det är inte alla analysdata som kan kopplas till en provtagningsplats. Detta kan till exempel bero på att märkningen är bristfällig eller att kommunen inte har registrerat anläggningen där provet tagits i Vattentäcksarkivet. Figur 3 visar hur fördelningen ser ut mellan kopplade och okopplade dricks- och råvattenprover i Vattentäcksarkivet februari 2014.

I Vattentäcksarkivet finns analyser av totalt 1273 parametrar, men det bör noteras att flera parametrar är analyser av samma ämne men med till exempel olika analysmetod. De analyserade parametrarna har delats in i ett antal parametergrupper. En parameter kan ingå i flera parametergrupper och på grund av detta blir summan av antalet analysresultat med parametergruppsindelning större än det faktiska antalet analysresultat (tabell 4).

Figur 2. Antal prov i Vattentäcksarkivet per provtagningsår.

Figur 3. Fördelningen av antalet prov från vilka det finns analysdata i Vattentäcksarkivet som kunnat respektive inte kunnat kopplas till provtagningsplats fördelat på råvatten och dricksvatten.

Tabell 4. Namn på parametergrupp, antal parametrar i varje grupp och antal analysresultat i Vattentäcksarkivet för parametrar i respektive grupp fördelat på om det är ett rå- eller dricksvattenprov som analyserats.

Parametergrupp	Antal parametrar	Antal analysresultat (t.o.m. februari 2014)		
		Råvatten	Dricksvatten	Totalt
Bekämpningsmedel	368	293 127	482 236	775 363
Fysikaliska eller kemiska egenskaper	73	782 426	1 551 611	2 334 037
Grundämnen (icke-metaller)	46	104 358	275 373	379 731
Halogenerade aromatiska föreningar	116	3 744	2 055	5 799
Huvudkonstituenten	25	491 918	805 099	1 297 017
Läkemedel	172	341	178	519
Metaller	99	511 920	851 873	1 363 793
Mikroorganismer	116	517 153	1 322 282	1 839 435
Närsalter	18	324 291	577 549	901 840
Organiska summametoder	10	73 245	93 334	166 579
Petroleumprodukter (olja)	40	3 535	759	4 294
Polyaromatiska föreningar	35	12 113	64 027	76 140
Övriga kemiska analyser	57	20 971	146 916	167 887
Övriga organiska parametrar	178	20 761	123 843	144 604
Summa med parametergruppsindelning	1 353	3 159 903	6 297 135	9 457 038
Summa utan parametergruppsindelning	1 273	2 705 730	5 429 165	8 134 895